

Att använda svenska 1

Att använda svenska 1-4 är ett undervisningsmaterial utformat för att hjälpa eleverna att nå gymnasiesärskolans mål i ämnet svenska.

Uppgifterna är utformade för att läraren både ska kunna individanpassa undervisningen genom enskilda övningar, och genom gruppövningar så att eleven ska få träning på att prata och diskutera i grupp.

Vissa övningar är även avsedda för grupparbete/samarbete, så att eleven ska få träna på just samarbete.

Den här lärarhandledningen ger förslag på hur undervisande lärare kan lägga upp arbetet i klassrummet.

Kapitel 1

Sid 5

1. Läs texterna tillsammans i klassen. En elev i taget kan läsa först orden, sedan texten där de ska fyllas i. Om det behövs, så diskutera vilket ord som passar var. Om klassen är blyg första lektionen så kan läraren läsa, och eleverna får säga vilket ord som ska vara var.

2. Diskutera sedan vad ämnet svenska innebär, varför man läser det, och vad det kan vara bra för. Låt gärna eleverna komma med förslag på situationer i livet där målen i svenska kan vara bra att känna sig trygg i.

Sid 6

Diskutera en punkt i taget. Skriv gärna upp nyckelord på tavlan. Var noga med att förklara att det är viktigt även att kunna lyssna på andra, i fall det finns några extra pratglada elever i klassen.

Sid 7

1. Gå igenom frågeställningarna först, låt sedan eleverna fylla i själva.

2. Låt eleverna läsa högt för varandra en punkt i taget. Dvs låt alla läsa upp sitt namn innan ni går vidare till "fritiden". Detta är också en uppgift för att de ska lära känna varandra.

3. Eventuellt kan de få ställa frågor till varandra om fritiden mm.

Sid 8-9

1. Låt dem jobba två och två enligt instruktionen.

2. Låt dem presentera varandra om de tycker att det är okej.

3. Skriv svaren på frågorna på sid 9 på tavlan så att alla kan skriva av dem i sina böcker.

Sid 10-11

1. Läs texten tillsammans och diskutera frågorna.

2. Låt dem skriva brevet till Lea. Diskutera uppgiften först.

3. Låt dem läsa upp sina brev om de vill.

Sid 12-13

1. Förklara och diskutera synonymer.

2. Läs och jämför meningarna tillsammans.

3. Låt dem jobba en och en eller två och två på sid 13, beroende på hur svag/stark gruppen är.

4. Gå igenom svaren tillsammans.

Kapitel 2

Sid 15

Gör som på sid 5.

Sid 16

1. Diskutera argumentation. När och varför är det viktigt? Låt gärna eleverna komma med förslag.
2. Tycker eleverna att Lenas argumentation är bra? Kan de komma på fler argument åt Lena?
3. Diskutera punkterna. Låt eleverna argumentera för eller emot, beroende på vad de tycker. Var noga med att alla får komma till tals (som vågar/vill).

Sid 17-18

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.

Sid 18

Låt eleverna jobba tillsammans och diskutera ”rätt eller fel” innan ni går igenom det tillsammans i klassen.

Sid 19

Jobba med motsatsorden enskilt eller i grupp. Gå gärna igenom tillsammans om eleverna är hyfsat synkade i arbetstakt.

Sid 20-21

1. Läs och diskutera tillsammans.
2. Låt eleverna prata mycket om varför det är så lätt att döma sig själv så hårt. När lär vi oss det? Varför? Vad finns det för fördelar? (Inga).
3. Varför är det bra/viktigt att träna på att tänka vänligt om sig själv? Varför är det svårt?
4. Övningen på sid 21 ska inte jämföras/läsas upp i klassen.

Sid 22

1. Titta eventuellt på några aktuella (lättlästa) insändare på nätet eller i en papperstidning.
2. Gå igenom varför man skriver en insändare.
3. Gå igenom uppgiften tillsammans.
4. Låt eleverna skriva individuellt.

Kapitel 3

Sid 23

1. Diskutera frågeställningarna. Träna på att det är lika viktigt att kunna lyssna på andra som att kunna prata inför grupp.

2. Låt dem jobba två och två med uppgiften.

3. Låt det sedan bli en klassdiskussion.

Sid 24-25

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.

2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.

3. Skrivuppgiften är individuell, men kan diskuteras innan. Vilka ord skulle kunna komma efter "Blodet"?

Sid 26-27

1. Gå igenom påståendena på sid 26. Vad tänker eleverna kring dem? Håller de med?

2. Låt den göra klassrumsuppgiften. Låt dem eventuellt läsa sina beskrivningar för varandra. Kanske har de sett helt olika saker i rummet?

3. Låt dem sedan göra Skolgårdsuppgiften.

Sid 28

1. Gör uppgifterna enskilt eller tillsammans.

2. Goda tankar görs individuellt.

Kapitel 4

Sid 29

1. Diskutera frågeställningarna om Lisa och Niklas. Träna på att det är lika viktigt att kunna lyssna på andra som att kunna prata inför grupp.
2. Det här kan vara svåra/känsliga ämnen. Låt dem fundera och diskutera så långt det är meningsfullt.
3. Vad betyder bilden? Hur funkar det med ord som vi hör/tänker? Blir de "sanna"?

Sid 30-31

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
3. Låt dem skriva uppgiften individuellt. Diskutera eventuellt i gruppen sedan.

Sid 32

1. Läs texten.
2. Låt dem tänka efter och skriva ner vad som kan ha hänt, enskilt eller i en gruppdiskussion beroende på vad som passar bäst.
3. Gör diskussionsuppgiften tillsammans.

Sid 33

1. Diskutera frågeställningarna. Träna på att det är lika viktigt att kunna lyssna på andra som att kunna prata inför grupp.

Sid 34

1. Gå igenom korrekt ordföljd (Tid för verb, dvs inte I morgon jag ska)
2. Låt eleverna skriva egna meningar.
3. Låt dem läsa upp sina meningar i klassen om det är lämpligt.

Kapitel 4 - Fortsättning

Sid 35

1. Förklara uppgiften, samt första, andra och tredje person.
2. Låt dem skriva brevet.

Sid 36-38

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
3. Låt dem skriva uppgiften individuellt. Diskutera eventuellt i gruppen sedan.

Kapitel 5

Sid 39

1. Diskutera frågeställningarna. Träna på att det är lika viktigt att kunna lyssna på andra som att kunna prata inför grupp.

Sid 40-41

1. Gå igenom uppgiften.
2. Låt dem skriva.
3. Låt dem läsa upp för varandra.
4. Diskutera bilden. Vilka djur går att hitta i bilden?

Sid 42-44

1. Läs texten Jalla enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
3. Gör uppgifterna enskilt eller tillsammans.

Sid 46-47

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
3. Låt dem skriva uppgiften individuellt. Låt dem eventuellt läsa sina texter högt sedan.

Sid 48

1. Repetera varför det är viktigt att tänka snällt om sig själv.
2. Låt dem skriva uppgiften enskilt.

Kapitel 6

Sid 49-50

1. Diskutera punkterna.
2. Låt dem göra uppgifterna själva om det går, och gå sedan igenom svaren tillsammans.

Sid 52

1. Låt dem sitta tillsammans och fråga varandra.
2. Sedan får de skriva ner en sammanfattning.
3. Eventuellt kan de presentera sin klasskamrat för klassen.

Sid 53

1. Gå igenom texten. Håller de med? Känner de igen sig?
2. Låt dem skriva uppgiften så självständigt de kan.

Sid 54

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.

Sid 55-56

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
3. Sid 56 är troligen en diskussionsuppgift innan de skriver ner sina egna svar.

Sid 56-58

1. Diskutera vad en skilsmässa kan innebära för barnen. Kanske någon har erfarenhet och vill berätta. Måste en skilsmässa alltid vara dålig? Kan det finnas fördelar?
2. Läs texten enskilt eller tillsammans.
3. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
4. Diskutera punkterna på sid 58. Låt dem sedan skriva så självständigt det går.

Kapitel 7

Sid 59

1. Diskutera punkterna. Skriv eventuellt en sammanfattning på tavlan.
2. Gå igenom de olika genrerna. Låt gärna eleverna komma på exempel på filmer som passar in i genren.

Sid 60

1. Låt dem sitta tillsammans och fråga varandra.
2. Sedan får de skriva ner en sammanfattning.
3. Eventuellt kan de presentera sin klasskamrat för klassen.

Sid 61

1. Gå igenom uppgiften tillsammans.
2. Låt dem skriva självständigt. Observera att en film inte måste vara på bio. De kan lika gärna ha sett den på teve eller på datorn.
3. Låt dem läsa upp/berätta för klassen när de är klara om de vill.

Sid 62-63

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Svara på frågorna enskilt eller tillsammans.
3. Låt dem rita scenen med flickorna på bänken. Gå gärna igenom vilka detaljer som kan finnas med på bilden.

Sid 64

1. Låt dem lösa uppgifterna själva om de kan.
2. Hjälp dem som behöver hjälp.
3. Titta gärna på aktuella annonser i en tidning för att träna på vad saker kostar, var restauranger/butiker ligger samt öppettider mm.

Sid 66

1. Gör övningarna enskilt eller i grupp beroende på vad som funkar i klassen.

Sid 67-68

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.
2. Gör uppgifterna enskilt eller tillsammans.
3. Låt eleverna göra sin egenbild av stranden.

Kapitel 8

Sid 69

1. Diskutera frågeställningarna.

2. Att eleverna ska svara ”med tre ord var” är inget krav, de kan svara bara ”ja” eller ”nej” om de vill, men inte mer än tre ord. Syftet är att svaren ska vara koncisa och gå att sammanställa. Så om läraren skriver frågan ”Får man vara den man vill?” på tavlan, samlas elevernas svar under frågan. Sedan kan frågan diskuteras fritt. Syftet är också att alla elever ska svara på varje fråga, även om svaret är kort.

3. De sista punkterna bör diskuteras ingående. Syftet är att eleverna ska medvetandegöras om vad de tänker, och varför de tänker som de gör.

4. Hade de tänkt på ett annat sätt om omgivningen hade varit an-norlunda? Om till exempel alla killar hade kjol, skulle det ändå vara konstigt?

5. Betyder det att vi LÄR oss att tänka på ett visst sätt, och kanske att döma utifrån vad vi har lärt oss?

Sid 70

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.

2. Gör uppgifterna enskilt eller tillsammans. Troligen är det lämpligt att göra dem tillsammans. Den här texten kan eventuellt upplevas provokativ av vissa.

Sid 71-73

1. Gör övningarna enskilt eller i grupp beroende på vad som funkar i klassen.

Sid 74-75

1. Läs texten enskilt eller tillsammans.

2. Låt eleverna skriva uppgiften självständigt om det går.

3. Låt eleverna rita skogen och gänget.